

Integraal Afwegingskader (IAK)

Besluit toepassingsbereik sensitieve technologie

Wat is de aanleiding?

Het voorstel voor de algemene maatregel van bestuur (amvb) vindt zijn grondslag in de Wet Veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (Wet vifo). De Wet vifo heeft ten doel risico's voor de nationale veiligheid te beheersen door middel van investeringstoetsing. Het gaat daarbij om beheersing van risico's als gevolg van verwervingsactiviteiten, zoals investeringen in en fusies met vitale aanbieders, beheerders van bedrijfscampussen of ondernemingen actief op het gebied van sensitieve technologie. In het onderhavig voorgestelde besluit worden de specifieke sensitieve technologieën waarop de Wet Vifo betrekking heeft en de toepasselijke toetsingsdrempels nader bepaald.

Wie zijn betrokken?

De toepassingsbereik van de voorgestelde amvb raakt alle bedrijven die actief zijn op het gebied van sensitieve technologieën. Volgens de voorgestelde amvb zijn sensitieve technologieën alle technologieën die op de EU-exportcontrolelijsten staan, verminderd met een aantal uitgezonderde technologieën die in de voorgestelde amvb worden benoemd. Daarnaast worden de EU-exportcontrolelijsten in de voorgestelde amvb aangevuld met drie technologiegebieden die hiermee als sensitief worden gekenmerkt: kwantum, fotonica en halfgeleiders. Alle bedrijven die actief zijn op het gebied van deze sensitieve technologieën vallen binnen de toepassingsbereik van deze voorgestelde amvb.

Wat is het probleem?

De voorgestelde amvb voorziet zowel in het uitzonderen als toevoegen van technologieën aan het bereik van de Wet vifo als sensitief; de EU-exportcontrolelijsten vormen voor dat bereik de basis. Het doel van de EU-exportcontrolelijsten is exportcontrole en heeft met het doel van de Wet vifo gemeen dat er een raakvlak is met risico's voor de nationale veiligheid. De manifestatie van risico's voor de nationale veiligheid is echter niet gelijk: bij exportcontrole manifesteert een risico voor de nationale veiligheid zich bij het eindgebruik van een product over de grens. Bij verwervingsactiviteiten manifesteert een risico zich doordat een verwerver zeggenschap of significante invloed verkrijgt in de doelonderneming die actief is op het gebied van een sensitieve technologie. Daarnaast zijn de EU-exportcontrolelijsten tot stand gekomen gedurende een lange periode. Hierdoor zijn er technologieën die vroeger weliswaar lastig en moeilijk toegankelijk waren, maar inmiddels vele civiele toepassingen hebben, die relatief eenvoudig toegankelijk zijn en waarvoor een relatief groot aantal aanbieders actief is. Daarnaast staan er op de EU-exportcontrolelijsten bepaalde zeldzame aardmaterialen. Deze zeldzame aardmetalen komen uit mijnen; in Nederland zitten deze metalen niet in de bodem en hier zullen dus per definitie nooit dergelijke mijnen gevestigd zijn. Voor exportcontrole is dit zeer relevant, maar voor de Wet vifo niet. Dit soort verschillen maken het wenselijk dat wordt nagegaan of een engere, beperktere, afbakening moet worden gemaakt van wat sensitieve technologie is met het oog op toepassing van de Wet vifo. Dit vereist een nadere beoordeling van de EU-exportcontrolelijsten.

Daarnaast zijn er enkele technologieën die momenteel niet op de EU-exportlijsten genoemd worden, maar waarvan reeds breed het belang voor de nationale veiligheid wordt onderschreven. Dit vereist

dat er technologieën toegevoegd worden aan het toepassingsbereik van de Wet vifo.

Ten slotte dient bij deze voorgestelde amvb de toetsingsdrempels voor sensitieve technologieën gespecificeerd te worden. Het niet uitwerken van de toetsingsdrempels bij amvb zou leiden tot meer administratieve lasten bij bedrijven en problemen in de uitvoering van de wet door het Bureau Toetsing Investerings (BTI).

Wat is het doel?

Het besluit beoogt door het geven van deze nadere afbakeningen zowel de proportionaliteit van de investeringstoetsing op grond van de Wet vifo te vergroten als de afbakening ervan te versterken waar dat nodig is. Hiermee is ook het investeringsklimaat gediend en wordt het instrument op de meest doeltreffende wijze ingezet ten behoeve van de nationale veiligheid.

Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De overheidsinterventie wordt gerechtvaardigd door de Wet vifo, die grondslagen biedt voor het regelen van een aantal zaken bij amvb. De Wet vifo biedt de mogelijkheid om, op grond van artikel 8, tweede en derde lid, bij amvb technologieën van de reikwijdte uit te zonderen of hieraan toe te voegen. Artikel 4, derde lid, van de wet Vifo biedt de mogelijkheid dat bij amvb specifieke categorieën van doelondernemingen kunnen worden aangewezen waarvoor per aangewezen categorie op basis van de aard van de activiteiten of inrichting van doelondernemingen die onder een categorie vallen wordt bepaald welke van de onderdelen van significante invloed, genoemd in artikel 4 eerste lid, daarop van toepassing is of zijn. Van deze grondslag wordt door middel van dit besluit gebruik gemaakt.

Wat is het beste instrument?

Een amvb is het enige instrument waarmee volgens de Wet vifo de toepassingsbereik en toetsingsdrempels van de wet nader verfijnd en/of versterkt kunnen worden.

Wat zijn de gevolgen?

Die gevolgen van deze voorgestelde amvb zijn dat als gevolg van een toetsing op grond van de Wet vifo aan een verwervingsactiviteit, zoals een investering, eisen en voorschriften verbonden kunnen worden die in een toetsingsbesluit staan. Een verwervingsactiviteit kan zelfs verboden worden. Dit besluit geeft nader inzicht welke ondernemingen die voorwerp van een verwervingsactiviteit zijn onder de Wet vifo vallen. Hierbij gaat het om de afbakening van ondernemingen die actief zijn op het gebied van sensitieve technologie. Daarnaast gaat het om het nader bepalen van significante invloed bij verwervingsactiviteiten in die ondernemingen.